

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ ประการหนึ่งคือการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิต บนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์ คุณค่าสินค้า บริการ และสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ชุมชน รวมทั้งสร้างระบบบำนาญวิชาชีพชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นหน่วยงานบริการสาธารณะที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด สามารถที่จะรับทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหลักที่จะดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ ซึ่งตาม

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2546) โดยมีหน้าที่หลักตามมาตรา 67 คือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้มีการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย ประกอบกับมาตรา 68 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจ

จัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และ การเกษตร ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงรักษาทางระบาย น้ำ ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ ให้มีและ ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว บำรุงและ ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร การคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีตลาด ทำเทียบเรือ และท่าข้าม กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ (พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546. 2546 : มาตรา 67-68)

นอกจากนั้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 หน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในการ จัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ข้อ 16 การ ส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ จะเห็นได้ว่าจากบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลภายใต้บังคับกฎหมาย จะต้องมีการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น โดยเป้าหมายหลัก คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งแนวทางที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ลดรายจ่าย มีการรวมกลุ่ม มีผลิตภัณฑ์ ท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สามารถพัฒนากลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง นอกจากนั้น การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนมี ความเป็นอยู่อย่างพอเพียงพึ่งพาตนเองได้และยั่งยืน(พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. 2542 : มาตรา 16)

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนตำบลหนองกงสุวรรณคี อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่ได้ดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้กรอบกฎหมาย เพื่อให้บริการแก่ประชาชน โดยแบ่งส่วนราชการเป็น 7 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนสวัสดิการ สังคม ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และส่วนส่งเสริมการเกษตร และดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่เพื่อให้การบริการประชาชนอย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกภารกิจ โดยยึด หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ มีการประชาคมหมู่บ้านเพื่อเป็นเวทีในการเปิด โอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนทั้งเสนอปัญหาและความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณคีได้ดำเนินงานได้ตรงกับ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน รวมถึงการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ ได้มีการดำเนินงานในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ได้จากการเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยกลุ่มอาชีพภายในตำบล ประกอบด้วย 1) กลุ่มสตรีเย็บผ้า บ้านเหล่าโพธิ์ชัย 2) กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย บ้านเหล่าโพธิ์ 3) กลุ่มทอเสื่อกก บ้านศาลา 4) กลุ่มแม่บ้านผู้เลี้ยงหม่อนไหม บ้านห้วยขาวพัฒนา 5) กลุ่มแปรรูปกล้วย บ้านหนองสูงสวรรค์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ ได้มีการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการกลุ่ม การส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพเกิดความเข้มแข็ง และพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือได้ว่า การสนับสนุนงบประมาณเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนในตำบล ได้มีอาชีพเสริมและมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ต้องดำรงชีวิตในแต่ละวัน การส่งเสริมกลุ่มอาชีพนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาถึงระดับความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. สมาชิกกลุ่มอาชีพที่เป็นกลุ่มอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษา กำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษา ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีขอบเขตด้านเนื้อหา 4 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์. 2550 : 10) ได้แก่

- 1.1 ด้านการฝึกอบรมอาชีพ
- 1.2 ด้านการสนับสนุนทุน
- 1.3 ด้านการส่งเสริมการผลิต
- 1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 135 คน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์. 2552 : 26)

- 2.1 กลุ่มสตรีเย็บผ้า บ้านเหล่าโพธิ์ชัย
- 2.2 กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย บ้านเหล่าโพธิ์
- 2.3 กลุ่มทอเสื่อกก บ้านศาลา
- 2.4 กลุ่มแม่บ้านผู้เลี้ยงหม่อนไหม บ้านหญ้าขาวพัฒนา

2.5 กลุ่มแปรรูปกล้วย บ้านหนองกงสุวรรณค์

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด

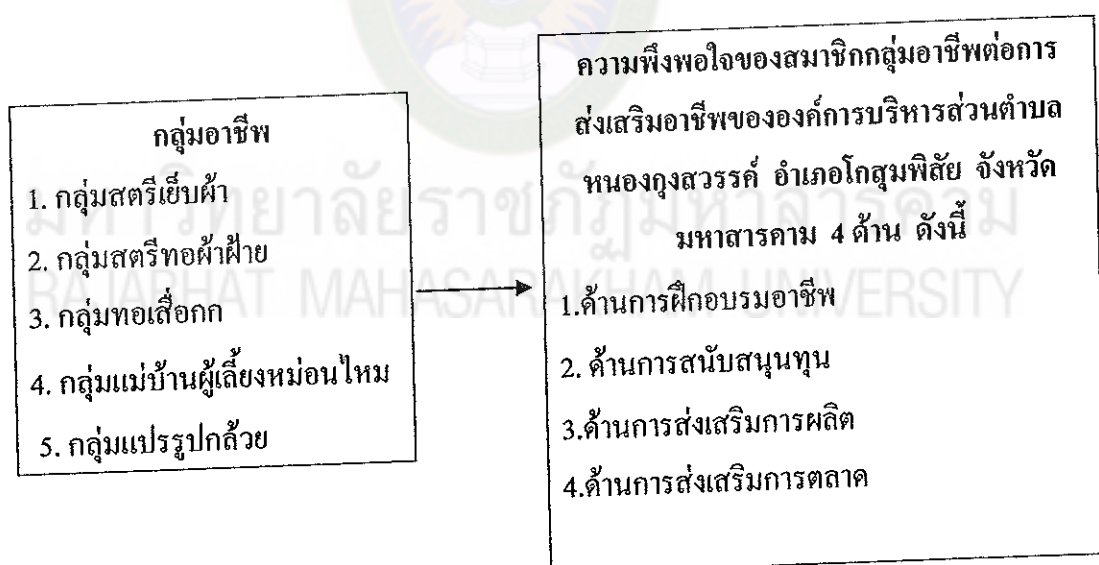
มหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษา คือ ในระหว่างเดือนสิงหาคม – เดือนกันยายน 2554

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเชิงบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน ผลที่เป็นความพึงพอใจ มีความรู้สึกกระตือรือร้น มีขวัญและกำลังใจที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นๆเป็นความรู้สึกที่ตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างดีหรือสมบูรณ์ที่สุด กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการฝึกอบรมอาชีพ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงสวรรค์ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมถึงจัดทำงบประมาณในการฝึกอบรมอาชีพ และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในด้านการส่งเสริมอาชีพ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มอาชีพเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

1.2 ด้านการสนับสนุนทุน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงสวรรค์ ส่งเสริมให้มีการลดต้นทุนของกลุ่มอาชีพ มีการจัดหาแหล่งเงินทุนให้แก่กลุ่มอาชีพ รวมถึงการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้กับสมาชิกกลุ่มอาชีพ มีการส่งเสริมสวัสดิการของกลุ่ม และมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า

1.3 ด้านการส่งเสริมการผลิต หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงสวรรค์ส่งเสริมสินค้าการผลิตที่หลากหลายและส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงสวรรค์จัดให้มีการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับกลุ่มอาชีพ จัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้า รวมถึงมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น มีการเผยแพร่สินค้าให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และมีกิจกรรมส่งเสริมสินค้าตำบล

2. การส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชน มีรายได้จากการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. สมาชิกกลุ่มอาชีพ หมายถึง ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย 1) กลุ่มสตรีเย็บผ้า บ้านเหล่าโพธิ์ชัย 2) กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย บ้านเหล่าโพธิ์

3) กลุ่มทอเสื่อกก บ้านศาลา 4) กลุ่มแม่บ้านผู้เลี้ยงหม่อนไหม บ้านห้วยขาวพัฒนา 5) กลุ่มแปรรูปกล้วย บ้านหนองกงสวรรค์

4. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552

ประโยชน์การศึกษา

1. ทราบถึงระดับความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.1 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมอาชีพ
 - 2.2 การจัดทำงบประมาณในการฝึกอบรมอาชีพ
 - 2.3 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มอาชีพเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
 - 2.4 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับกลุ่มอาชีพ
 - 2.5 จัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้า
3. ทราบถึงข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปเสริมสร้างกระบวนการทำงานให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็ง